

V KONGRESU DEBATIRAJO O SEDEČIH STAVKAH

ZAENKRAT ŠE NI GOTOVO, ČE BODO KOPAČI MEHKEGA PREMOGA ZASTAVKALI ALI NE

K Guffeyevi predlogi predlagajo dodatek, ki bi dal baronom vso oblast nad delavci. — Johnson zahteva od predsednika, naj prične posredovati. — Lastniki premogovnikov so pripravljene povišati premogarjem mezde. — Zvezna oblast bo posredovala.

WASHINGTON, D. C., 1. aprila. — Predlog, naj nastopi kongres proti sedečim stavkam, je izzval danes v senatu tako burno debato, da je bilo odgodeno glasovanje glede Guffeyevih predlogov, čije svrha je, regulirati industrijo mehkega premoga. Debatu je dal povod dodatek k predlogu, ki ga je predlagal demokratični senator Byrnes iz South Caroline. Dodatek se glasi:

— Ako premogar pusti delo, ga sme gospodar s pismenim poveljem pozvati, naj odidde z gospodarjeve lastnine. Temu povelju se mora premogar pokoriti. Kompanijskih hiš se to ne tiče.

Senatorji, ki se strinjajo z vladno politiko, so označili dodatek kot proti-ustavno določbo. Po mnenju senatorja Barkleya iz Kentucky je ta dodatek naperjen proti tistim delavcem, ki še nikdar niso vprizorili nobene sedeče stavke. Demokratični voditelj v senatu, Robinson, je izjavil: — Če hočemo nastopiti proti sedečim stavkarjem, moramo nastopiti tudi proti nekaterim metodam, ki se jih poslužujejo delodajalci. Predlagani dodatek bi ne prispeval k industrijalnemu miru, ampak bi še bolj razburil delavstvo.

Istega mnenja je bil tudi republikanski senator Borah iz Idaho. Senator Johnson iz Californije je poudarjal, da bi senat z ovrženjem dodatka odobril sedeče stavke. Po njegovem mnenju bi moral predsednik poseči v stavkarski položaj.

Tudi v poslanski zbornici so bile sedeče stavke predmet vročih debat. Republikanec Short je izustil v svoji predrznosti: — Po mojem mnenju bi moral predsednik poseči v stavkarski položaj.

Tudi v poslanski zbornici so bile sedeče stavke predmet vročih debat. Republikanec Short je izustil v svoji predrznosti: — Po mojem mnenju bi bilo bolje preliti nekoliko krvi kot pa vzpodbujati štrajkare.

Odgovoril mu je kongresnik Bradley iz Philadelphije: — Short se izdaja za prijatelja delavstva, istočasno se pa zavzema za General Motors in za njene oborožene najeteže. Delavci se pa poslužujejo za doseg svojih ciljev načina, ki še ni razglašen kot protipostaven način. In Mr. Short se imenuje prijatelja delavca. Bog nas varuj pred njim! Republikanec Taber je očital predsedniku, da ni dovolj pogumen in patriotičen, da bi nastopil proti štrajkarjem.

Konferenca med zastopniki premogarjev in zastopniki premogovnih družb se je včeraj nadaljevala v New Yorku. Baroni so baje pripravljene povišati premogarjem dnevno plačo od \$5.50 na \$6, odločno se pa upirajo dati poldrugo plačo za nadurno delo.

Pogodba med delodajalci in delavci je včeraj potekla. Premogarji so praznovali uvedbo osemurnega delovnika in niso delali. Tudi danes se ne bodo podali na delo, če dosedanja pogodba ne bo podaljšana oziroma če ne bo sklenjena nova.

Konferenca bo nadaljevala svoje delo, četudi bodo premogarji zastavkali.

Pomožni delavski tajnik Edward F. McGrady ho ponudil vladno posredovanje, če se zastopniki ne bodo mogli sporazumeti.

Lahi in Nemci beže na Španskem

ZA OSTARELE NASELJENCE

Državlanske papirje bodo dobili tudi angleškega jezika nezmožni. — Načrt za premembo državlanske postave pred kongresom.

WASHINGTON, D. C., 1. aprila. — V poslanski zbornici je poslanec J. J. Lanzetta iz New Yorka vložil predlog za premembo državlanskih določb v prilog naseljencev, ki so stari najmanj 50 let in so prišli v deželo pred 5. februarjem, 1917 in ker državlanskega papirja ne morejo dobiti samo zaradi tega, ker ne morejo prestatiti po postavi zahtevanega izpita iz angleščine.

Lanzetta v svoji predlogi opozarja, da naseljske določbe, ki so bile v veljavi omenjenega dne, ne zahtevajo znanja angleškega jezika in je bilo državlanska pravica podeljena tisočerm naseljencem, ki niso imeli niti ljudskošolske izobrazbe.

Boj za življenje marsikateremu naseljenec ni nudil priložnosti, da bi si pridobil znanje angleškega jezika in ameriških ustanov, da bi bili sposobni napraviti izpit.

„Resnica je, da je na tisoče prebivalcev v deželi, ki že žive med nami 20, 30, 40 let in še več, pa ne obvladajo dovolj angleščine, da bi mogli zadostiti določbam o izobrazbi,“ je izjavil Lanzetta.

„Večina teh mož in žena nima nikakih zvez s svojo prvotno domovino. Ravno tako pa tudi ne morejo postati ameriški državljani, dokler ne bodo državlanske postave izpremenjene.“

NEMŠKO ZASTOPSTVO PRI KRONANJU

BERLIN, Nemčija, 31. marca. — Nemška delegacija na kronanju angleškega kralja Jurija VI. bo popolnoma vojaška. Vlada je naznanila, da jo bodo zastopali vojni minister feldmaršal Werner von Blomberg, poveljnik vojnega brodomorja v Severnem morju admiral Otto Schultze in generalni major zračne sile Stupff.

Značilno pri tem je, da vsi ti zastopniki niso politiki.

Poslanik Joachim von Ribbentrop bo seveda pri kronanju navzoč v diplomatski lastnosti.

NAPAD NA JAPONSKO POSLANIŠTVO

MOSKVA, Rusija, 29. marca. — Nek mladenič, čegar ime ni znano, je vrgel skozi okno stanovanja japonskega poslanika Mamoru Sigemitsu opako. Policija ga je takoj aretirala.

DRŽAVLJANSKA VOJNA SE BLIŽA SVOJEMU KONCU

Francija bo stavila predlog, da bo odpoklicani vsi tujci. — Nezadovoljstvo vlada med tujci na obeh straneh.

PARIZ, Francija, 1. aprila. — Vsled poročil, katera je prejela francoska vlada z obeh strani na Španskem, da so se prostovoljci vseh narodnosti naveličali vojne in da bi se radi vrnili domov, bo Francija v bližnji bodočnosti nevrnevalnemu odboru stavila predlog, da kaj ukrene, da bodo vsi tujci prostovoljci poklicani iz Španiske.

V Francijo se je že vrnilo 700 Francozov, ki so se borili v republikanski armadi in vsa poročila zatrjujejo, da so vsi tuji prostovoljci zelo nezadovoljni, ker obljube niso bile držane.

Ta poročila tudi potrjujejo govorice o uporih v armadi generala Franco. Posebno velika nevolja vlada med italijanskimi vojaki, ker so bili vsi prepričani, da bodo poslani v Abesinijo, pa so se naenkrat znašli v vojni na Španskem.

Tudi Nemci se pritožujejo, da ne dobivajo plač in da se general Franco ni držal svojih obveznosti do njih. Zlasti so Nemci in Italijani ozlovoljeni, ker so se prepričali, da se bore proti svojim rojakom v nasprotni armadi.

To nezadovoljstvo pa je bilo od tujcev prenešeno tudi na Špance. Vsled tega je francoska vlada dobila utis, da ste obe strani na Španskem že sili vojne in da je prišel čas, da se prične mirovna pogajanja.

JAPONSKI PARLAMENT RAZPUŠČEN

TOKIO, Japonska, 31. marca. — Ko je poslanska zbornica zaključila svoje zasedanje, je bila nenadoma razpuščena. Razpust državnega zbora je predlagal mornariški minister admiral Mitsumasa Jonai, ki je bil mnenja, da političnim strankam primanjkuje resnosti. Razpust je povzročil veliko presenečenje po časnihskih uradih in v političnih krogih.

POKVARJEN PARNIK PLUJE V PRISTANIŠČE

TOKIO, Japonska, 31. marca. — Ameriški tovorni parnik Volunteer, ki je skoro poln vode, se počasi pomika proti Jokohami, kot zmagovalce v štiridnevem boju z morskimi valovi. Sesalke delujejo s polno paro. Parnik spremlja japonski parnik Ujo Maru. Dva potnika in posadka 37 mož je ostala na parniku.

MUSSOLINI KOT LJUBIMEC

Mussolinijeva prijateljica je bila poslana iz Rima. — Dobila je vozni listek do Pariza in 25 tisoč lir.

PARIZ, Francija, 1. aprila. — Časnikarica Madeleine la Ferriere, ali tudi de Fontanges, ki je 17. marca streljala na grofa de Chambruna in ga ranila, ko je hotel stopiti v vlak, se nahaja v zaporih in je preiskovalnemu sodniku okrito govorila o svoji ljubezni do Benito Mussolinija.

Rekla je, da je grof Chambrun, ko je bil poslanik v Parizu, zlorabil njeno zaupanje ter pripovedoval, da je bila prej prijateljica nekega francoskega vnanskega ministra in da se je zato Mussolini odvrnil od nje.

Ko je enkrat izprevidela, da pod takimi razmerami Mussolinija ne more več obdržati v svoji ljubezni, je vzela strup, toda njeni prijatelji so jo še pravočasno našli in je vsled tega ostala pri življenju. Dokler na posledicah poskušene samomora še ni popolnoma okrevala, ji je nek Mussolinijev tajnik po njegovem naročilu vsak dan prinesel cvetlice. Ko pa je ozdravela, ji je isti tajnik izročil železniški vozni listek do Pariza in 25,000 lir, ali okoli \$1230.

Mme. deFontanges je rekla, da so jo hoteli odstraniti iz Rima, predno je prišel na obisk Herman Wilhelm Goering kot uradni zastopnik nemške vlade.

Preiskovalnemu sodniku je odkrito povedala vse podrobnosti. Majhni ženski revolver, s katerim je streljala na grofa de Chambruna, je kupila v neki poznani trgovini z orožjem.

Ko se je v svojem stanovanju izvežbala v streljanju v cilj, je nekega dne pod tujim imenom poklicala po telefonu Chambrunovo stanovanje in je izvedela, da se namerava grof odpeljati z vlakom v Bruselj. Nanj je prežala na železniški postaji in ga ranila v bok. Nato pa ji je revolver odpovedal.

S številnimi pismi si je zaman skušala zopet pridobiti Mussolinijevo ljubezen. Na pisma ni dobila odgovora. Nato pa se je Mussolinijevo ime, ko je nastopil svoje zmagovalno potovanje v Libijo, zopet z velikimi črkami pokazalo v časopisih. In tedaj je sklenila, da se nad grofom Chambrunom maščuje z orožjem. Chambrun je še vedno v bolnišnici.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

FAŠISTI SO SE PRIČELI UMIKATI NA TREH FRONTAH

ANDUJAR, Španka, 1. aprila. — Fašisti so bili na fronti pri Cordobi poginani v beg in so zapustili važno železniško mesto El Soldato. Vojaški vlak, stoječ pod polno paro na železniški postaji, jasno kaže nagel beg, ki se je pričel, ko so republikanci zavzeli Alcaracejos. Vojaki, ki so zapustili vlak, so zbežali čez polja. Trije železniški vozovi so bili naloženi z vojnim materialom, vključno 300 pušk in mnogo strojníc.

Ob cesti proti El Soldato so republikanci našli 175 mrtvih fašistov med katerimi so večina Italijani in Nemci.

Zmaga pri Alcaracejosu se more primerjati z veliko zmago pri Guadalajari pred dvema tednoma. V dvadnevni bitki pri Alcaracejosu so imeli fašisti velike izgube. Poleg tega je bilo tudi ujetih 1000 fašistev.

Bežeče fašiste zasledujejo republikanci v dveh oddelkih, po cesti iz Alcaracejos do Espiela ter po cesti iz Pozoblanco do Villaharte. Za vladnimi črtami pa vojaki pokopujejo mrtve fašiste.

Ves dan so trije fašistični polki pokopavali mrtlice, ki so bili nakopčani po strelskih jarkih. Ostali vojaki pa so pospravljali vojni material, ki je skoraj tako velik, kot je bil začet pri Guadalajari.

MADRID, Španka, 1. aprila. — Poročila s severa naznanjajo naglo prodiranje vladnih čet proti Burgosu, sedežu fašistične vlade. Republikanci so iz Santandra prodrli 14 milj proti Burgosu. Zavzeli so več mest, med njimi tudi Sargent, ki se nahaja na pol poti med Santanderjem in Burgosom. Fašisti so na svojem begu pustili mnogo mrtvih in mnogo vojaškega materiala.

Pri napadu na El Gueta, blizu Bilbao, so bili fašisti odbiti in so imeli 2000 mrtvih.

Na fronti pri Guadalajari prodirajo republikanci med Masego in Almadrones. Pozno popoldne so vladne čete vkorakale v Ledanco, zapadno od aragonske ceste, 40 milj severno od Guadalajare. Fašisti so pustili za seboj mnogo orožja in municije.

BILBAO, Španka, 1. aprila. — Fašistični letalci so si izbrali zgodnje jutranje ure za strahovito bombardiranje Duranga, kjer je bilo ubitih mnogo ljudi, ki so bili pri jutranji maši. Neko poročilo pravi, da je bilo ubitih 12 redovnic in dva duhovnika, število ostalih pa je "zelo veliko". Durango se nahaja 16 milj južnozapadno od Bilbao.

Associated Press poroča, da je bilo v Durango ubitih 60 ljudi, 150 pa jih je bilo ranjenih.

VALENCIA, Španka, 30. marca. — Španska vlada naznanja, da so njene bojne ladje maščevale fašistični zračni napad na Valencijo s tem, da so

bombardirale fašistične utrdbe na Balearskih otokih.

Škadro rušilec se je razdelil na dva oddelka in eden je bombardiral mornariško letališče v Solter na Majorki, drugi pa vojaška postopja na otoku Iviza. Vladno poročilo pravi, da so aeroplani na obeh krajih napravili veliko škodo.

Na Balearskih otokih so zgradili Italijani močne postojanke ter letališča, s katerimi so italijanski letalci napadali republikanska mesta ob vzhodnem obrežju Španke.

HENDAYE, Francija, 30. marca. — Po nekem poročilu je bil general Emilio Mola, ki je bil poražen pri Guadalajari, odstavljen kot poveljnik armade pri Guadalajari ter je bil poslan v Vittorijo, kjer bo vodil ofenzivo proti Biskajskemu zalivu.

VELIKA LAKOTA NA KITAJSKEM

ČUNGKING, Sečvan, 31. marca. — Tuji misijonarji naznanja, da je vsled velike suše pričelo stradati 10,000,000 ljudi.

Kot pravijo misijonarji, ki najbolj poznajo tamošnje razmere, bo letos zopet nastala velika lakota, ako do konca aprila, ko prične presajati riž, ne pride kaj dežja. Polja, na katera mora biti presajena mlada riževa rastlina, so še vedno suha in trda in riža ni mogoče presaditi, dokler zemlja ni popolnoma namočena.

Vlada se ne zmeni mnogo za stradalajoče ljudi, roparji pa še vedno vpadajo in odnašajo še oni mali živež, ki je prebivalstvu ostal. Ljudje se v obup obračajo proti nebu in prosijo bogove dežja.

Po cestah nosijo iz lesa izrezana polja, nosilci pa kriče za dež. Ljudje skozi okna vlivajo vodo na lesene podobe. Za lakoto umrje sto in sto ljudi na dan. Begunci, ki imajo še kaj moči, kopljejo grobove za svoje umrle tovariše.

Policija v Čungkingu skuša zabraniti prihod beguncev v mesto, toda obupane matere z otroci v svojem naročju ponovno vzhajajo v mesto ter iščejo kuhinjske odpadke. V zadnjih dveh tednih so po ulicah Čungkinga pobrali 1000 oseb, ki so umrle za lakoto. Po veliki večini poležejo po ulicah in zaspajo ter se nikdar več ne prebude.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakner, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanada	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
En četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se na- tudi prejme bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

LEWIS IN GREEN

William Green je naročil državnim delavskim federacijam, naj izključijo tiste unije, ki so v kakršnikoli zvezi z Lewisovim odborom za industrijalno organizacijo.

Green daje povelja, poveljem se pa nihče ne pokori. Treba se je ozreti nekoliko nazaj v zgodovino, da spoznamo, čemu Green noče ali ne more razumeti izpremenjenih razmer.

Prvotna Federacija, iz katere je nastala Ameriška Delavska Federacija, je bila ustanovljena leta 1881.

Takrat je bil Garfield predsednik Združenih držav, in izza Garfielda so imele Združene države dvanajst predsednikov.

V vsem tem času — z izjemo enega samega leta, — je pa imela Ameriška Delavska Federacija samo dva predsednika.

Leta 1881. je bil izvoljen za predsednika Federacije Samuel Gompers ter je vršil to službo — izvzemši eno leto — do svoje smrti leta 1924.

Takrat je bil izvoljen za predsednika Ameriške Delavske Federacije William Green.

Mnogo se je izpremenilo v tem času. Ameriški narod in ameriški delavci so v tej dobi dosti doživeli. Toda Mr. Green, ki je postal v Coolidge-evih časih predsednik Ameriške Delavske Federacije, je še vedno njen predsednik.

Delegatje, ki zastopajo lokalne unije na konvenciji, so izvoljeni na poseben način. Izvršilni odbor ima vso moč v rokah. Vsled tega je Greenova beseda merodajna, in ga ni tako lahko spraviti iz urada.

Boj med Ameriško Delavsko Federacijo in Odborom za industrijalno organizacijo je boj med dvema nasprotnojučima si principoma.

Tesno sodelovanje med A. F. of L. in C. I. O. unijami v Detroitu, New Jersey in drugod priča, da ni med njimi temeljne razlike.

Razsodni strokovno organizirani delavci vedo, da je treba nekatere industrije tako organizirati kot priporoča John L. Lewis. In razsodni Lewisovi pristaši vedo, da je v nekaterih drugih industrijah potrebna strokovna organizacija.

Ta borba ni nič drugega kot borba med onimi, ki žele ameriške delavce organizirati, in onimi, ki se boje, da bi vsled povečanja števila članov in dotokom nove, sveže krvi v Ameriško Delavsko Federacijo izgubili stolčke, na katerih se že tako dolgo grejejo.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.38	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 27.57	Lir 500
\$ 22.00	Din. 1000	\$ 55.14	Lir 1000
\$ 44.00	Din. 2000	\$ 110.28	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO BO NAVEDENE CENE PODVSEBNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih ali lirah dovolj jasno, da bo bolje pogoj.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Na izplačilo \$ 5.00 — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	\$ 11.50
\$ 15.00	\$ 17.25
\$ 20.00	\$ 23.00
\$ 25.00	\$ 28.75
\$ 30.00	\$ 34.50

Projektni doli v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRI- STOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi. Pratika
BLAZNIKOVA
za leto 1937
Cena 25c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Brooklyn, N. Y.

Naznamim, da ima društvo "Domovina" koncert in igro: "Tri sestre", na materni dan, 9. maja 1937.

Prosim, da druga društva vzamejo to v raznanje in ne priprejajo zabav na ta dan.

Tajnica.

Strabane, Pa.

Srejmite moj pozdrav in mo- polletno naročnino za Glas Naroda.

Prosim vas, če vam je mogo- če, da mi naznanite, če bi kje potrebovali kaj gozdnih delav- cev. Mogoče v Pennsylvaniji ali v državi New York. Jaz znam delati vsa gozdna dela, ker sem delal že v raznih dr- žavah te Unije. Zelo bi bil hla- čevim tudi kakšnemu gozdarju, če bi mi dal kak tozadeven na- svet.

Tukaj nas je več, ki bi radi šli delat v gozd.

S prijateljskim pozdravom,

John Kovach
Box 274, Strabane, Pa.

Chicago, Ill.

Društvo "Gorenjce" praznu- je dne 4. aprila svojo petin- dvajsetletno v Fleiner dvorani na N. Halsted Street. Vstopni- na je malenkostna. Zabave bo obilo. Dobra postrežba. Začetek ob 8. zvečer. Nasvidenje!

Fr. Šušteršič.

Rock Springs, Wyo.

Redkoma se čuje iz te nase- bine v našem listu Glas Naroda. Tudi danes nimam dobrega oziroma vsega poročati. — Imamo mrzlo zimo, da ji ni pa- ra zadnjih 40 let. Premogariji smo bili nekako ponosni radi tega, pa smo se varali. 10. mar- ca nam je bilo napovedano, da očistimo prostore ter spravimo orodje domov. Ti premogovni- ki so bili do meseca septembra zadnjega leta last Central Coke and Coal Co. Danes pa je last- nik takozvana Colony Coal Co. V časopisih je bilo naznanjeno, da nameravajo postaviti novi "tipple" za 150 tisoč, kar bo menda res ter da bo gotov sre- di meseca avgusta. Precej dolgo bo za čakati. Poleg tega nas pa še begajo, da bodo vposleni sami conveyorji, kar je tudi verjetno. To pomeni, da okrog 100 delavcem, kateri smo dela- li na kontrakt, ni ničesar za- siguranega. Ob tej priliki je bilo vrženih z dela okrog 200 mož, med temi spodaj podpisa- ni z večjim številom drugih Slovencev.

Danes, ko to pišem, smo ime- li kar dva pogreba. To so štirje slučaji v mesecu marcu. Prva

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA

Vsebuje
SLOVNIČO IN KRATEK SLOVAR

POSEBNO POGlavJE O AMERIŠKI ANGLEŠČINI

Knjiga je delo prof. MULAČKA, ki je živel dolgo let v Ameriki.

295 strani.
Cena \$1.25
Trdo vez. — \$1.50

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET

Iz Jugoslavije.

Tri smrtno žrtve železni- ske nesreče.

Na železniški progi Sarajevo — Višegrad se je 19. marca pri- petila zjutraj v nekem predoru železniška nesreča, ki je zahteva- vala tri človeške žrtve. Ob 9. so se odpeljali z motorno drez- zino tehniški uradnik Gmaz, so- fer drezine Kulenović in oro- žniški poročnik Danilo Basta proti Mušićem. Bili so že eno uro na poti in zavili v predor. Z nasprotni strani je tedaj pri- drvel v predor potniški vlak iz Beograda. Sredi tunela se je zaletel v drezino in jo popolno- ma razdelal. Šele izven pre- dora je vlakovodja opazil o- grodje drezine, ki je obviselo na železniškem stroju. Nemu- doma je ustavil vlak in nekaj železničarjev je pohitelo nazaj v predor, kjer se jim je mudil strašen prizor. Kulenovićevo truplo je bilo vse zmečkano, Gmaz in Basta pa sta bila smr- tno nevarno ranjena. Oba so nemudoma odpeljali v Saraje- vo. Gmaz je že med potjo pod- legel poškodbam, Basta pa je umrl kmalu po prihodu v sara- jevsko bolnišnico.

CIGANSKI VLOMILCI ŠIBA PODEŽELJA

Nedavno so poročali časopi- si, da so prišli orožniki na Ptujskem polju in v Halozah na sled vlomilski ciganski tol- pi, ki je plenila podeželjske tr- govine ter je imela shranjenega nakradenega blaga v vrednosti za 100,000 din. Niti so vodile tudi v okolico Ormoža in v so- sednjo hrvaško Vrnico, kjer so istotako izsledili med tamnoš- mi cigani in kmeti pripadnike te tolpe ter veliko število ljudi aretirali. Preiskavo vodijo se- danj tamkašnja oblastva, ki be- do izročila potem aretirance v zapore mariborskega okrožne- ga sodišča. Te dni zjutraj pa so tudi rački orožniki aretirali v svojem okolišču dve ciganki, ki sta hodili od hiše z velikimi bisagami, v katerih sta imele

KDO KAJ VE

o mojem bratu PETAR PE- ZELJ, rodem Hrvat in bival je na 6511 Komensky Ave., Chi- cago, Ill. V decembru lan-kega leta je bil ubit v avtomobilski tuesreči. Podrobnosti naj se sporoči upravi Glas Naroda ali pa bratu: ROK PESELJ, Moste, Ljubljana, Jugoslavija. (3x)

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poslušan v vseh stvareh. Vse od dolgo- letne skušnje vam zamerimo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne predpise, da je potovanje udobno in hitro. Zato se za- upajte obratno na nas za vsa pojasnila.

Mi predstavljam vam, bodi prednja za povratna dovoljenja, potni liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Prišlo torej takoj za brezplačno navedila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

pošljamo v staro do- movino. Kdor ga ho- če naročiti za svoje sorodnike ali prijate- lje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošil- ljamo.

razno manufakturno blago. Tu di to blago izvira iz tatvin, ki jih je zagrešila omenjena tol- pa. Sedaj je bila podana še druga sled in nenadoma so se pojasnili vsi veliki vlomi, ki so bili zadnje mesece izvršeni v mariborski okolici, med drugim tudi v Mernikovo trgovino na Teznu, ter številni vlomi v tr- govine na Dravskem in Ptuj- skem polju, v Halozah in v Slo- venskih gorinah. Povsod je pleni- la ista tolpa, ki je v Halozah izropala skoraj vse vinograde hiše ptujске gospode ter odne- sla dobesedno vse, kar ni bilo pribito. Ugotovljeno je tudi, da je bil kolovodja te tolpe cigan Baranja, ki je znan muzikant, ter je igral čestokrat v Mari- boru in okolici po gostilnah. Od časa do časa je izginil iz Maribora, zbral člane tolpe skupaj ter se podal z njimi na roparske pohode. Pri teh po- hodih so bili cigani oboroženi z lovskimi puškami ter vojaškimi pištolami in so nastopali skraj- no predrzno in nasilno. Pre- iskava je ugotovila, da so dobi- li cigani odjemalce za ukradeno blago pri kmetih, predvsem v vasi Prepole na Dravskem pol- ju.

FARAONSKA SVETIŠČA.

Egiptska raziskovalna druž- ba pripravila ekspedicijsko pod- vodstvo prof. Blackmana, ravnatelja liverpoolskega vse- učilišča. Ta ekspedicijska bo raz- iskovala krasna svetišča, ki so jih zgradili faroni 18. dinastije pred 3400 leti. Blackman se zanima posebno za Sesebi na zapadnem bregu Nila. Tam je svetišče, ki ga je zgradil Ake- naton kot nubijsko središče Atenovega kulta. Kraj je kakš- nih 10 m od vletoka in je bil prvotno obdan z dva in pol me- tra debelim opečnim zidom. V bližini je cela vrsta staroegip- tskih pokopališč, ki jih bodo tu- di raziskali. Upajo, da bodo našli naletni tu na najdbe, ki bodo pojasnile razne skrivnosti tiste davne dobe.

Peter Zgaga

Velikonoč smo v New Yorku prav dobro obhajali, hvala za vprašanje. Meni so poslali de- set dni pred prazniki iz dveh krajev klobase, pa sem že do velikega petka vse pospravil. Prihodnje leto bom pa naro- čil želedec iz Clevelanda. Pra- vijo, da želedec bolj zaleže.

Kojarjeva Ana v Down- townu ga je naročila od Čebu- larja iz Clevelanda. Ko je neko- mu newjerseyskemu fantu po- stregla z njim, se je tega slo- venskega žegnata nabasala, da se je udrl stol pod njim.

Ne vem, če je bil želedec pre- težak ali stol prešibak, da se je ravno na Velikonoč zgodila taka nesreča.

Zdaj so spet poroke na so- botnem in nedeljskem redu. Prva slovenska poroka bo v New Yorku v nedeljo popo- dne. Potem bo pa vsako nede- ljo ena ali pa dve, tako da se bo tja do zime vse oddalo, kar je še za oddati.

Deklet je precej fantov pa resno primanjkuje.

Ko bo vse oddano, bomo ži- veli mirno, brez strasti in po- željenja.

Prihodnji teden bo minilo dvajset let, odkar se je vmeša- la Amerika v svetovno vojno. Posledice tistega nesrečnega koraka še vedno vsi več ali manj občutimo.

Po vojaških špitalih je še ve- dno dosti pohabljenec, ki ne morejo ne živeti in ne umreti, in udarci depresije, ki je bila posledica vojni sledeče, umetno ustvarjene prosperitete, se še vedno poznajo na plečih in v denarnici.

S svojim vstopom v vojno je Amerika napravila konec vladi prikrjenega kajzerja. Nemčija je res imela par let po sklenitvi miru nekakšno demokracijo. In še pozneje pod Hindenburgom.

Kakorhitro je pa prišlo h kr- milu Nemčije steklo sčeno, je v Nemčiji demokraciji odklen- kalo.

Do danes nisem še nikdar zapisal, danes pa zapisem: — Stokrat bolje bi bilo danes za Nemčijo, za Evropo in za ves svet, če bi ji še vedno kajzer gospodaril.

Pod kajzerjem se je nemški delavec smel že vsaj organizi- rati, in tako dobro kot so bili delavci v Nemčiji organizirani, so bili le malo kje drugod ali pa nikjer na svetu.

Hitler je pa v imenu svobode vso svobodo zatrl in je odvzel delavcem še tisto malo pravice, ki so jih uživali pod starim Hindenburgom.

Kadarkoli se sestaneva s pri- jateljem Keržetom, — kar se zgodi vsako sredo, — me vpra- ša: — No, kaj pa vrt? Kaj pa vrt? Ali si že kaj obdelal? Vse- lej mu moram skesano priznati, da ga zaenkrat še nisem. Toda bo treba, bo treba. Dela ne bo dosti, saj je vrtnička komaj za par pedit.

Malo solate bom zasejal; ker je mlada solata s krompirjem ali fižolom angelska jed.

Pelin v kotu je že ozelenel. Pelin mora biti, ker ga ni bolje- ga zdravila za želedec.

In v drugem kotu že peltran odganja. Peltranov štrkelj je kot pozdrav iz domovine.

In rožmarin bom presadil v vrt in rdeče nagelne, da bo že vsaj nekaj spomina na čase, ki jih nikdar več ne bo.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Dnevi, ki so pretresli svet.

Molitvenike

A. DUMAS:

LOV NA MEDVEDA

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Pred nekaj leti je živel v vasi Fouly ubog kmet Viljem Mona. Razen nekaterih njegovih imel tudi lep sadovnjak z različnim drevjem. Svakaj je vsako noč zahajal medved, kateremu je sočno sačje silno ugažalo. Zlasti pa so mu dišale hruške. Kdo bi verjel, da ima žival skoraj tak okus kot človek in da izbire v sadovnjaku najbolj sočno sadje! Slučajno je pa tudi kmet izmed vseh drugih sadežev najrajši jedel te hruške. Trdno je bil prepričan, da mu delajo škodo nepravilni; zato jih je hotel malo prestrašiti. Vzel je puško, jo napolnil s soljo in se podal na prežo. Šlo je že proti enajsti uri, ko je zaslišal v daljavi tuljenje.

“Glej ga, no,” je rekel, “medved je v bližini.”

Deset minut pozneje je ponovno zaslišal tuljenje, to pot tako blizu, da je mislil, da ne more več uteči v hišo. Zato se je ulegel na zemljo in se tolžil z upanjem, da prihaja medved po hruške, a ne po nj.

Res se je žival kmalu pojavila v sadovnjaku. Šla je ob desni meji vrta, kakih deset korakov od našega junaka in splezala urno na drevo. Veje so pokale pod veliko težo. Medved je jedel s tako slastjo, da je bilo jasno, da po dveh podobnih obiskih ne bo na drevesu niti sadeža več. Ko se je počasi naslil, je počasi splezal z drevesa, kakor da mu je žal, da ni mogel vsega pojesti. Počasi je šel mimo našega lovca, katerega zdaj ne bi bila dosti koristila s soljo nabasana puška. Kmalu je medved izginil v bližnjem gozdu. Vse to je trajalo dobro uro, ki se je zdela kmetu daljša nego medvedu. Vendar pa je bil mož junak. Ko je šel medved zadovoljno mimo njega je čisto tiho pristavil:

“Je že dobro, kar pojdi; to ne bo šlo kar tako, sicer se bova pa še videla.”

Naslednjega dne ga je zalotil sosed, ki ga je prišel obiskat, lko je ves zadovoljen žagal rogove vil.

“Kaj vendar delaš?” ga je vprašal.

“Zabavam se,” mu je odvrnil Viljem Mona.

Frane je vzel v roko košček železa, jih od vseh strani ogledoval kot človek, ki se na to razume, nato je malo pomislil in reče:

“No, Viljem, če boš povzeli resnico, boš priznal, da morejo ti koščki predreti skozi debelejšo kožo kot je oslovka.”

“Mogoče,” je odvrnil Viljem.

“Ti veš, da sem strokovnjak v tej stvari. Če hočeš, pojdiva skupaj nad medveda. Dva več naredita kot eden.”

“Nikakor ne,” je dejal Viljem in žagal naprej.

“No,” je nadaljeval Frane, “celo kožo ti bom odstopil, razdelila si bova le meso in pa nagradlo.”

“Imam rajši vse sam,” je rekel Viljem.

“Zabraniti mi pa le ne moreš, da ne bi šel iskat medvedove sledi in če jo najdem, mi tudi ne boš branil iti na prežo.”

“Kakor hočeš...”

Medtem je Viljem odžagal tri koščke. Nato pa je napolnil naboj za smodnik, ki je bil dvakrat večji od navadnega.

“Zdi se mi, da se misliš dobro oborožiti,” je zopet povzpel besedo Frane.

“Malenkost! Na tri šibre iz železa se bolj zanesem kot na eno iz svineca.”

“Vso kožo ti bodo pokvarile!”

“Pa bodo bolj gotovo ubile.”

“Kdaj nameravaš na lov?”

“To ti bom povedal jutri.”

“Zadnjikrat ti pravim, nočes?”

“Ne.”

“Takoj pojdem iskat sled.”

“Mnogo sreče!”

“Žbogom, Viljem!”

“Želim veliko uspeha!”

Ko je sosed odšel, je napolnil puško in jo položil v kot delavnice.

Zvečer je prišel Frane mimo njegove hiše. Opazil je Viljema, ki je sedel na klopi pred hišo in mirno kadil pipo. Stopil je k njemu in mu rekel:

“Našel sem medvedovo sled; sedaj te ne potrebujem več. Ker pa nisem zanesljiv, sem prišel, da ti še enkrat ponudim, da ga ubijeva skupno.”

“Vsak zase,” je odgovoril Viljem.

Frane je nato molče odšel domov.

Ob enajsti uri je žena videla Viljema, da je vzel puško, vzel vrečo pod pazduho in šel ven. Ni si upala vprašati, kam gre. Kajti Viljem ni bil mož, ki bi njej razodeval svoje namene.

Frane je v resnici našel medvedovo sled. Šel je po sledi do Viljemovega sadovnjaka. Ker pa ni imel pravice čakati ga na sosedovem vrtu, se je ustavil na robu smrekovega gozda, ki je bil med hribom in vrtom. Ker je bila noč precej jasna, je videl sosedo, ki je prihajal skozi zadnja vrata. Viljem je šel naprej in se ustavil pri sivi skali, ki se je privlačila z griča do srede vrta. Od hruške je bila oddaljena največ dvajset korakov. Plaho se je ozrl okrog, ali ga kdo ne zalezuje. Odvil je vrečo, zlezel vanjo, z-

naj je pustil samo glavo in roke. Nato se je naslonil na kamen. Ker je stal popolnoma nepremično, se je po barvi tako prilepil kamnu, da ga sosed ki je vedel, da je tam, ni mogel ločiti od kamna. Četrta ure je minilo v pričakovanju na medveda. Končno ga je naznanilo tuljenje. Čez pet minut ga je Frane zagledal.

Mogoče je bil medved tako prebrisan, ali pa ga je zavohal, da ni šel po navadni poti. Naradil je ovinek in namesto, da bi prišel z leve strani, kakor je to storil prejšnji večer, je tokrat prišel z desne strani izven območja Franeve puške, toda kvečjemu deset korakov od Viljema.

Viljem se ni ganil. Ker proti medvedu ni pihal veter, ni zavohnil sovražnika; zato je urno nadaljeval pot proti drevesu. V trenutku, ko se je dvignil na zadnji nogi, objel s prvimi deblo in imel pri popolnoma razgaljenosti je naenkrat blisk razsvetlil skalo, dolina pa je odmevala od poka puške in od tuljenja, ki ga je povzročala smrtno ranjena žival.

Gotovo ni bilo v vasi človeka, ki bi ne bil slišal poka in tuljenja. Medved se je počasi umikal, ne da bi opazil deset korakov vstran Viljema, ki je potegnil glavo in roke v vrečo in je tako postal podoben skali.

Sosed je bled in zasopel gledal ta prizor. Klečal je opet na levo roko, v desni pa je držal puško. Dasi je bil bahav lovec, je pozneje vendar priznal, da bi bil v tem trenutku rajši ležal v postelji kot na preži. Še mnogo huje pa mu je bilo, ko je videl ranjenega medveda, ki je iskal svojo večerajšjo sled, katera bi ga bila privodila naravnost k njemu. Prekrižal se je, priporočil dušo Bogu in se uveril, ali je karabinka dobro opremljena. Medved ni bil več kot deset korakov od njega. Tulil je od bolečine, se valjal in si grizel rano, potem pa je šel naprej. Vedno je prihajal bližje. Samo še dva koraka naj bi bil šel proti Francu, pa bi ga njegova krogla zadela. A nenadoma se je ustavil, se obrnil proti vasi in zadibal zrak, ki je prihajal od vasi, grozno zatulil in se vrnil v sadovnjak.

“Varnj se, Viljem, varuj se,” je zakričal Frane in stekel za medvedom. Vse je pozabil, samo na prijatelja je mislil. Dobro je vedel, da je izgubljen, če ni zopet napolnil puške; medved ga je namreč zavohal. Nekaj korakov je napravil, pa je že zaslišal presunljiv krik. Bil

(Nadaljevanje na 4. strani.)

telja vodja menjševikov Čaidze in vodja zmernih revolucionarjev Kerenski.

Dogodki so se prehiteli. Med vožnjo v glavni stan ruske vojske v Pskov so ustavili vlak carja Nikolaja II. ter ga prisilili k odstopu. To je bilo 15. marca. Nato sta se zedinila oba izvršilna odbora v Petrogradu glede sklicanja ustavodajne skupščine, ki bo prinesla Rusiji demokratične reforme. Sklenjeno je bilo, da se sestavi vlada, ki pa bo pod kontrolo petrogradskega sovjeta. V tem ministristvu je imel predsedniško funkcijo knez Lvov. Kabinetu so pripadali še: Miljukov kot zunanji minister, Gučkov, kot vojni minister in Kerenski kot pravosodni minister. Anglija in Francija sta tkoj priznali novo vlado, ker sta pričakovali od nje večje odločnosti kakor od carizma. Car Nikolaj je v noči od 15. na 16. marca podpisal abdikacijsko listino v prid svojemu bratu Mihajlu, ki pa se je 16. marca takisto odpovedal prestolu. Dne 20. marca se odpeljali carja in njegovo družino v Carsko selo. Bili so že jetniki. Ruskega carstva je bilo s tem konec. Največja monarhija na svetu je propadla v petih desetih dneh.

ŽENA S 7000 ZRCALI.

Angleški listi pišejo o tragični smrti Katie Horvathove. Madžarka, ki je bila pod imenom “žena s 7000 zrcali” nekaj časa svetovna znamenitost.

Horvathova je izredno lepa ženska, je bila Budimpeštanka in je mnogo let delovala na odru. V dobi sijaja nekdanje Avstro-ogrske monarhije je imela v budimpeštanski in dunajski družbi veliko ulogo. Tiste čase je bilo število njenih oboževalcev ogromno, ni primanjkovalo bogatinov, ki so bili pripravljeni, da položijo svoje ime in svoje bogastvo k njenim nogam. V tisti dobi se je vdajala tudi strasti zbiranja vseh vrst zreal, v katerih je vsak dan kritično opazovala svojo lepoto. To strast je gojila tudi potem, ko se je poročila z negim bogatinom madžarskim veleposrednikom. Njegovo imetje ji je dovoljevalo, da je zbirko svojih zreal še povečevala.

Nekoga dne je brala v nekem ameriskem listu, da namerava neki multimilijonar kupiti največjo zbirko zreal na svetu. Bivša igralka je stopila z njim v zvezo in napravila sta čudno pogodbo. Horvathova naj bi se določeno vrsto let zbirala zreal, dokler jih ne bi zbrala 7000. Zato zbirko bi ji bogataš plačal fantastično vsoto. Prišla pa je svetovna vojna. Mož ji je padel na bojišču. Šele sedaj se je izkazalo, da je bilo njegovo imetje hudo obremenjeno z dolgovi in da ji je ostalo le malo za življenje. Tedaj se je spomnila svoje pogodbe z Američanom.

Ko se je vojna končala, mu je pisala, prejela pa je vest, da je mož med tem umrl. Pričeli so se zanj težki časi, prodajati je morala svoje imetje kos za kosom. Kakor ji je bilo težko, vendar se je morala odločiti za počasno prodajo svojih zreal. Ohranila si je končno samo eno, največje in njej najljubše. Od pomanjkanja je izgubila vse svoje moči. Te dni je nesreča hotela, da se je zadela ob zadnje zrealo, ki se je razbilo in jo s svojimi drobiči hudo porezalo. Še preden je dospel zdravnik, je izkrevavela.

ADVERTISE in “GLAS NARODA”

1937

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

“Naši Kraji”

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA “GLAS NARODA” : : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Behinjako jezero

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: B. W.

(34)

Kam je šlo leto? Koliko trpljenja in bridkosti, skrbi in pomunjanja so skrivali pretekli meseci! Toda vse to grmičje ni moglo zadušiti čudovite rastlinice, ki je boječe silila na svetlo. Rastla je in rastla, stala na vitkem, trdnem stebelu visoko nad nizkim, ostudnim grmičjem. Cvetka se je silila k soncu: njena barva je škrlatno rdeča, z zlato zvezdo v središču. In v njej prebiva čudovita moč, moč, ki ji pomaga prenesti njeno težko življenje, vse krivice, vse zlobnosti in vstraja tam, od koder bi drugi že davno pobegnili.

Ta vetlica je bila pač ljubezen — ljubezen do velikodušnega, nesrečnega moža, čegar prisotnost je postala njena življenjska potreba. Dobro je vedela — v svojo srečo in muko, četudi ni bila izgovorjena nobena beseda, kaere nikoli drugi ne bi smeli slišati, pa vendar je čutila s svojim ženskim občutkom, in je z grozo zapopadla brezumno zapuščeno moža, zapuščeno, ki je bila še večja, kot pa njena.

Klement Falke je postal njena usoda. Zaradi njega je prenašala neprenosljivo; kajti služba pri njegovi slepi ženi je bila pred trpljenjem, bilo je zatiranje in brezbriznost za samo seboj presilnostni žene, čije nesreča ni opravičevala njene zlobnosti ni nizkotnosti, s katero je naučila svojo okoličino in je moža iz hiše napravila pekel.

V resnici ni povedal preveč in svaril — bilo je še mnogo hujske.

Gospa Regina je samo vedno mislila, da bi vsem, ki so bili v hiši, kar najbolj zagrenila življenje. Služkinje so se mogle vsega tega otresti. Ni jim bilo treba biti vedno poleg nje — gospod je dobro plačal in jim je še posebej dajal doklade, kadar je imela gospa posebno slab dan — potem je vsaka že prenesla. Toda gospod sam, vsekakor se je moral smiliti v dno duše in tudi uboga stvarica, družabnica, ki je bila izpostavljena vsem mukam zlobne žene. In služkinje so se petale. Kako je bila baronesa Langemannova mnogo na slabšem, da ni, kot so napravile prejšnje družabnice, kar žla, temveč je prenesla to "konjederstvo".

Pričenjalo se je že takoj zjutraj. Gospa Regina je hotela zajtrkovati s svojim možem. Toda mnogo zaposleni mož ni mogel v miru prebrati jutranjih vesti. Svojo ženo je moral zabavati, za svojo družabnico je imela na tisoče želja, tako da je Helga komaj mogla kaj jesti in je morala navadno popiti mizlo kavo.

Pogosto je dr. Falkeja trgala notranja nestrpnost, kadar je moral biti molčeča priča takim brezobzirnostim, ki so se ponavljale pri vsaki jedi; kajti, ko bi kaj rekel, bi bilo še mnogo slabše. Kako je Helga vse to potrpežljivo prenašala, krivične očitke o neokretnosti in nepazljivosti, ne da bi k temu kaj rekla, temveč se samo opravičevala.

Bolestno sladka srčca je bila za dr. Falkeja, kadar je sedel s Helgo pri mizi. Kako rad bi jo stisnil k sebi in jo tolažil, božal bi ji svetle lase in bi njene žalostne ustnice spravil v smeh. Saj bi ji mogel biti oče! Vendar pa niso bili očetovski občutki, ki so ga navdajali do lepega dekleta, ki je jedlo kruh njegove hiše. Ne, bila je zadnja vroča ljubezen, v kateri je videl svojo rešitev.

Kako se je naslajal na njeni kraljevski lepoti, na njeni pokončni postavi, na njeni milini, na njenem mehkelem glasu! Bila je kot žarek, katerega je dobra usoda poslala kot odškodnino v njegovo žalostno hišo.

Toda nikdar ji ni smel povedati, kaj se godi v njegovem srcu. Njegove ustnice morajo ostati zapечатene, da je ne bi pogljal iz hiše.

Ali je kaj slutila? Med njima je bilo neko skrivnostno nihanje in oba sta čutila, kaj si med seboj pomenita v svoji samoti. Ali je moglo biti drugače? Ali ni moralo po naravi tako priti?

Za to pičlo srečo, da je imel Helgo v svoji bližini, je bil že hvaležen, neizmerno hvaležen. Na koncu poti si ni upal misliti.

Helgin dan je bil napolnjen do vrha z delom in zopet z delom za slopo ženo. Sicer so bila le malenkostna opravila, toda vsled spremljajočih okoliščin tako težavna. Najtežje ji je bilo brati iz knjig, čijih vsebina je žalila njen nedolžni, deklinski občutek. Toda gospa Regina je ravno take moderne romane imela najraje.

"Moj Bog, Helga, zakaj tako boječe! Saj ste vendar že dovolj stari!" je graja gospa, kadar je Helga brala z negotovim glasom, kar se ji je v duši gabilo. "Saj ste gotovo že marsikatero moškega poljubili."

"Ne, milostljiva gospa!"

Ta "ne" je zvenelo zelo odločno.

Gospa Regina se zaničljivo zasmeje.

"Tega vam ne verjamem!"

V veliki nevolji Helgo zalije rdečica.

"Prosim, verjemite mi, milostljiva gospa! Priznala bi, ako bi bilo res. Toda ni!"

"Zakaj pa ne?"

"Ker takih želja nisem nikdar imela, milostljiva gospa. In ko bi jih kdaj imela ne bi našle ljubezni. Kajti poljub pomeni za mene nekaj svetega, velikega — ne nekaj, kot je majhen denar, ki ga lahko izdamo ali pa podarimo."

Gospa Regina se smeje; smejala se je tako redkokdaj, da njen mož, ki je slišal njen smeh, ko je šel mimo vrat, odpre vrata in vpraša:

"Ali smem vprašati po vzroku tvojega veselega razpoloženja?"

Pristopi k njej in ji poljubi roko. Mogoče je prišel v sobo tudi samo zato, da je mogel videti Helgo. Navzlic navzočnosti družabnice mu Regina, še vedno smeje, drži usta nazaj, proti se ji s tiho nevoljo dotakne.

"Samo pomisli, Klement, gospica Helga ni še nikdar poljubila, ker ji poljub pomeni nekaj svetega, velikega in ga ne more smatrati za beraški denar. Ali ni prav posebna svetnica? Posebno še, ker je tako lepa, kot pravi Roza"

Iz njegovih oči šine plamen, pod katerim se Helgine oči v veliki zmedbi povesijo. Da, tako si je mislil — ni se pomešala med majhen denar. Bila je cvetka, tako ljubka, tako lepa in čista!

(Dalje prihodajša.)

Kdo je bil Sherlock Holmes.

Pisce slovečih angleških detektivskih romanov s glavnim junakom Sherlockom Holmesom je bil škotski zdravnik Conan Doyle. Zaradi tega moramo tudi po vsej pravici sklepati, da je njegov veliki junak bil gotovo tudi Škot. Conan Doyle je pisal tudi novele, ki so po svoji umetniški vrednosti večje kakor njegovi detektivski romani, vendar pa mu te novele niso prinesle slave in bogastva, pač pa mu je oboje prinesel junak njegovih detektivskih romanov Sherlock Holmes. Dar dovtipnosti in opazovanja je Conan Doyle brez dvoma posejal od svojih prednikov. Eden izmed njegovih prednikov je bil sodrudi slovečega angleškega šaljivega lista "Punch". Conan Doyle je najprej studiral bogoslovje seveda angleško, pozneje pa se je vpisal na medicinsko fakulteto. Kot kirurg se je pozneje udeležil lova na kite ter je nato več časa popotoval po Afriki. Ker pa kot zdravnik dolgo nikamor ni mogel, je poskušal služiti si denar s pisateljevanjem. Svoje spise je začel pošiljati raznim uredništvom. Toda zgodilo se mu je tako, da so njegovi rokopisi bili kakor avstralsko orožje "bumerang": kadarkoli je kak rokopis poslal kakemu uredniku, vedno se je kmalu nato znašel zopet na njegovi pisalni mizi. Tako se mu je godilo do leta 1887, ko je spisal svojo prvo zgodbo o Sherlocku Holmesu. Takrat pa je doživel svoj prvi uspeh. Bila je to njegova "Študija o škrlatinki".

Detektiv Sherlock Holmes ima dva literarna očeta in enega naravnega. Velika mojstra velikih detektivskih romanov Poe in Gaboriau sta literarna očeta njegovega junaka. Iz teh dveh je Conan Doyle posnel svoj lik. Toda bistrega misleca in raziskovalca vseh skrivnih reči je dobil v svojem vseučiliškem profesorju za univerze v Edinburghu dr. J. Bellu. Ta Bell je bil tisti junak z orloskim nosom, z ostrim obrazom ter presunljivimi očmi, kateri je res znal presenetljivo nagle sklepati. Dr. Bell je bil učitelj, ki je svoje študente učil, da mora zdravnik iz najbolj malenkostnih znanosti znati pravilno sklepati. Na obrazu ali na obleki človek večkrat opazi malenkosti, ki mu lahko povedo celo zgodbo.

Conan Doyle sam je večkrat pripovedoval vrsto vzgledov, kako je njegov profesor Bell znal sklepati. Tako neke piše: "Bil sem asistent, ko je dr. Bell sprejemal bolnike. Kot tak sem mu moral predstaviti njegove bolnike. V sobo stopi nekdo. Dr. Bell mu pravi: Vidim, da je vaša bolezen pijanost. V notranjem žepu svoje za suknjico imate stekleno. Vrzite jo stran, pa boste zdravi!"

Drugemu je dejal, ko je stopil predenj: "Vidim, da ste čevljar!" Na notranji strani hlače je na kolenu videl, da so hlače odgrnjene, kakor se obleka odgrne pri čevljarjih. Po žuljih na rokah je presodil, kdo je kovač ali ključavničar ali na krovce. Nekemu bolniku je takoj, ko je stopil v sobo, dejal: "Vi ste pa bili vojak, in sicer podčastnik ter ste služili na Bermudih." Da je bil bolnik nekada vojak, je sklepal iz tega, ker je mož po vojaško v sobi obdržal klobuk na glavi, kakor to delajo s svojim pokričalom orodnanec, kadar pridejo k svoemu predstojniku v sobo. Iz obraza je, ki je bil že nekam starikav in čemern, pa je sklepal, da je bil mož nekada gotovo podčastnik, ki je bil vajen

nkazovati in tudi zmerjati. Na čelu je mož imel izpuščaj, ki je kazal bolezen, ki je doma samo na Bermudskih otokih, ker je dr. Bell takoj ugotovil. Tako piše o njem njegov učenec, Dr. Bellu se je pozneje kar dobro zdelo, da ga je Conan Doyle tako popisoval. Zato je večkrat kadar je bil dobre volje, predstavljaval se ljudem: "Jaz sem dr. Jožef Bell — Sherlock Holmes, ste razumeli?"

Toda ljudje na splošno vendar niso vedeli, kdo je pravi Sherlock Holmes ter so nazadnje pisatelja samega imeli za mojstra vseh detektivov. Mnogokrat ga je kdo obiskal in ga prosil, naj mu razjasni kak zločin. Navadno je pisatelj čeprav nerad, ugodil in skušal ljudem ustreči ter stvar po svoji metodi pojasniti.

Nazadnje se je pisatelj že naveličal svojih detektivskih romanov ter je pustil svojega junaka umreti. To pa je vzbudilo val ogorčenja proti njemu. Neke gospa je vsa ogorčena pisala Conanu Doyleju: "Vi ste navadna živina, ker ste to naredili!" Nič ni pomagalo. Še enkrat je moral nastopiti Sherlock Holmes, preden je umrl. Toda v resnici ta figura še danes živi v ljudski fantaziji. Junak Sherlock Holmes bo živel med ljudmi še davno potem, ko bo spomin pisatelja že davno pozabljen.

je krik človeka, ki je zbral vse svoje moči in vse prošnje do Boga in ljudi. Potem pa ni nič več slišal, celo joka ne. Kolikor bolj se je bližal, tem bolj razločno je videl pošastno žival, ki je mečkala Viljemovo telo in ga trgala na kose. Ko je bil štiri korake od njega, se mu je zdelo, da je medved v žrtev tako zaverovan, da ga ne vidi. Vendar se ni upal streljati iz strahu, da bi ne zadell Viljema. Tako se je tresel, da si ni bil svest strela. Poblal je kamen in ga vrzel v žival.

Ta se je besno obrnila proti novemu sovražniku. Tako blizu sta bila drug drugemu, da se je medved postavil na zadnje noge, da bi ga tako s prvimi objel in zadušil. Frane je ročno naslonil prst na petelina in strel je zletel. Žival je padla vznak; krogla ji je šla skozi prsi in zlomila hrbtenico. Med tuljenjem se je vlekla naprej, Frane jo je pustil in stekel k Viljemu. To ni bil več človek, da celo truplo ni bil; kepa zmečkane mesa in kosti je ležala na tleh.

Videl je, kako se premikajo luči, ki so prihajale iz za oken. Začel je klicati, da bi naznačil kraj, kje je. Nekaj kmetov je

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30
Dravska Banovina 30

CANADA

..... 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40
MALI 35

NOVA EVROPA

..... 60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodi si v gotovini, Money Order ali poštne znanke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reklamirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
New York, N. Y.

VSA VAS SE BO PRESELILA

Ko je prestopilo vodovje reke Ohio begrove, je voda uničila tri četrtine vseh hiš v vasi Leavenworth v državi Indiani. — Zdaj je 350 prebivalcev sklenilo zgraditi novo vas na nekoliko višjem prostoru. Na desni kaže inženir A. B. Krug prostor, kjer bodo začeli z gradnjo.

NEKAJ SPLOSNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisem, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo v tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravo. Vsaka karta velja za dve leti, pa se ve, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik čeli dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnili z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobijo povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zabeleži se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani določne potne liste za dve leti, nedržavljanji pa določne potne liste samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljanji morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnodolno povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovali v stari kraj, naj si takoj zanesljivo prostoro, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij se že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki se debe'o tiskati, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV — SHIP NEWS

4. aprila:	Conte di Savoia v Genoa	12. maja:	Aquitania v Cherbourg
7. aprila:	Washington v Havre Lafayette v Havre Queen Mary v Cherbourg	14. maja:	Champion v Havre Europa v Bremen
10. aprila:	Europa v Bremen Rex v Genoa	15. maja:	Conte di Savoia v Genoa
11. aprila:	Normandie v Havre	19. maja:	Normandie v Havre Manhattan v Havre
15. aprila:	Berengaria v Cherbourg Vulcania v Trst	20. maja:	Berengaria v Cherbourg
16. aprila:	Bremen v Bremen	21. maja:	Bremen v Bremen
20. aprila:	Roma v Genoa	22. maja:	Roma v Genoa
21. aprila:	Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg	25. maja:	Lafayette v Havre
24. aprila:	Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa	26. maja:	Queen Mary v Cherbourg
27. aprila:	Europa v Bremen	28. maja:	Paris v Havre
28. aprila:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg	29. maja:	Rex v Genoa
1. maja:	Saturnia v Trst	1. junija:	Europa v Bremen
4. maja:	Paris v Havre Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen Washington v Havre	2. junija:	NORMANDIE v HAVRE Aquitania v Cherbourg Washington v Havre
5. maja:	Queen Mary v Cherbourg	5. junija:	Vulcania v Trst
8. maja:	Rex v Genoa	9. junija:	Queen Mary v Cherbourg
		10. junija:	Bremen v Bremen
		12. junija:	Champion v Havre Conte di Savoia v Genoa
		16. junija:	Manhattan v Havre Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
		18. junija:	Europa v Bremen
		19. junija:	Ile de France v Havre BERENGARIA v CHERBOURG Saturnia v Trst
		23. junija:	Queen Mary v Cherbourg
		26. junija:	Rex v Genoa
		29. junija:	Bremen v Bremen Lafayette v Havre
		3. julija:	NORMANDIE v HAVRE AQUITANIA v CHERBOURG Washington v Havre
		7. julija:	Conte di Savoia v Genoa Berengaria v Cherbourg Champion v Havre
		8. julija:	Europa v Bremen
		9. julija:	Queen Mary v Cherbourg
		10. julija:	Ile de France v Havre Vulcania v Trst
		14. julija:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Manhattan v Havre
		17. julija:	Bremen v Bremen
		21. julija:	Berengaria v Cherbourg
		23. julija:	Europa v Bremen
		24. julija:	Saturnia v Trst Champion v Havre
		28. julija:	Washington v Havre Queen Mary v Cherbourg
		29. julija:	Ile de France v Havre
		31. julija:	Conte di Savoia v Genoa

Naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Z. D.

priteklo s puškami. Kmalu je bila vsa vas zbrana na vrta. Tudi žena je prišla. Strašen prizor se jim je nudil. Vsi, ki so bili tu, so jokali kot otroci.

Za ubogo vdovo so po vsej dolini Rodana zbirali miloščino. Frane ji je dal še nagrado, ki jo je dobil za ubitega medveda. Vsakdo je pomagal zapuščeni vdovi.

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK
"GLAS NARODA"
216 W. 18th St. New York

Posebno naj hite oni, ki nameravajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.